

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVE

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

A apărut: **DREPTUL COMERCIAL, Opinii și controverse** (Registre comerciale.—Vânzări.—Societăți.—Cambio.—Falimente.—Responsabilitatea administratorilor în Societățile anonime.—Depozite spre fructificare), de d-l Gr. L. Trancu-Iași, avocat, profesor, deputat. Prețul 5 lei.

A apărut **TABLA DE MATERII pe 1914, ea este un adevărat repertoriu juridic și înlesnește foarte mult cercetările.** — Prețul ca și la celelalte 5 lei.

SUMARUL

- **Magistrați și . . . magistrați!** de d-l Prof. I. Tanoviceanu;
- **Un răspuns d-lui Ion Eftimopol** de d-l Ion Dușan.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. I: *Constantin P. Iorgulescu cu Maria A. Calimachi și Vernescu* (Când instanța de fond decide că perimarea unui apel obținută de unul din intimați profită și celorlalți intimați, ale căror interese sunt contrarii, săvârșește un exces de putere și aplică greșit atât textul art. 257 proc. civilă cât și principiile relative la efectele perimării);

— Trib. Ilfov s. II: *Eugenia Dinescu ca tuțoare a minorului N. Berha cu Ecaterina Berha* (În acțiunea de anulare a unui act de ipotecă pentru smintire de minte, cel care reclamă trebuie să dovedească anume că în momentul facerii actului persoana nu era sănătoasă la minte) cu o Notă de Iper.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Casație s. I: Perimare. — Act interruptiv. — Jurnal de amănare fără termen prin care se pune obligația apelantului a depune și taxa din nou a apelului. — Cerere de fixare de termen cu plată de citații fără a se depune și taxa apelului. — Dacă acest fapt întrerupe cursul perimării. — Art. 257 și 93 pr. civ.

— Casație s. II: Probe. — Materie corecțională. — Depoziții de martori dela instrucție. — Admisibilitate.

— Casație s. III: Timbru și înregistrare. — Pensie alimentară constituită benevol cu ocazia divorțului. — Dacă e supusă la taxa de înregistrare. — Art. 64 litera h din legea timbrului.

Magistrați și..... magistrați!

Negreșit că una din cele mai importante instituții ale unui Stat este magistratura. Fără o bună magistratură, care să dea fie cărui ceea ce este al său, ucigașului oca, pungașului pușcăria, nevinovatului libertatea, și proprietarului dreptul ce i se cuvine, nici un progres serios nu poate să existe într-o țară. În zadar ar exista legile cele mai bune, când magistratura unei țări e detestabilă, legile dau un rău rezultat. De o mie de ori preferabile legi mai rele aplicate de magistrați buni, decât legi perfecte aplicate de magistrați nemernici.

Ce fel de magistrați avem noi azi în România? Sunt ei mai presus or mai prejos decât nivelul general al țării noastre? Ce s'a făcut și ce trebuie să se mai facă pentru magistratură?

Iată ce-mi propun să examinez față cu un caz particular foarte important pentru a fi citat ca introducere.

* * *

Eream la Tribunalul Ilfov s. II-a. După mai multe amânări venise rândul unui proces de oarecare importanță, în care crea vorba de un biet lucrător ucis de cazanul unei societăți. Lucrătorul crea unicul susținător al familiei sale, și încă tânăr, așa că ar fi putut cu timpul să câștige cu mult mai mult decât câștiga atunci când a fost ucis. Accidentul întâmplându-se înainte de legea asigurării lucrătorilor, procesul se judecă conform dreptului comun, și familia lucrătorului cerea 30000 lei despăgubire.

Fusesem rugat să asist pe un coleg mai tânăr, și, în mod cu totul desinteresat îmi făcusem datoria de a veni de mai multe ori, de a studia procesul și de a aștepta rândul în fiecare dată.

Vorbește tânărul coleg, citând câte un mic fragment din puținii martori care fusese ascultați în proces. Judecătorul prezidând ședința, îl întrerupe.

— Lăsați depozițiunile martorilor, le va citi tribunalul.

Tânărul avocat se supune cu multă docilitate, deși nu vorbea decât de cel mult 5 or 7 minute. După ce mai spune câteva cuvinte, judecătorul întrerupe din nou pe avocat.

— Vă rog conchideți.

Și avocatul din nou s'a supus.

Vorbește apărarea.

Ceva mai condescendent judecătorul lasă pe avocat de astă dată să citească depozițiuni de martori ceea ce nu permisesse primului avocat.

N'am zis nimic, mi-am închipuit, că judecătorul va fi recunoscut poate greșala ce a făcut cu reprezentantul reclamantului, și nu voia să o repete cu avocatul pără-tului. A vorbit și acest avocat 7 or 8 minute și m'am ridicat spre a-i răspunde.

— D-l Procuror are cuvântul.

— Domnule Președinte, s'a făcut afirmațiunea, citându-se și depozițiuni de martori, că defunctul lucrător s'ar fi sinucis și în această privință nevorbind nimic colegul meu, vă rog să-mi permiteți a-l complectă.

— Nu aveți cuvântul, am dat cuvântul d-lui procuror.

— Regret, domnule președinte, că treceți peste mine cu atâta puțină bunăvoință, cred că și afacerea și situațiunea

mea pe care o cunoașteți, merită mai multă condescendență.

— Puteți să regretați!

Astfel s'a terminat conflictul grație desigur mie, iar nu magistratului puțin în curent cu legea și cu bunele obiceiuri dela Tribunalul de Ilfov.

Acest magistrat trebuie să-l numesc; mie după cum nu-mi place să mă ascund după vâul anonimatului, tot astfel țin ca un magistrat să nu fie confundat cu altul, fiindcă sunt *magistrați și... magistrați!*

E vorba de d-l I. Slătineanu.

Citesc în anuarul magistraturei din 1912.

Ioan A. Slătineanu, D-r Paris, născut București 1875 Ian. 8. În 1912-avea 37 ani etate și 7 ani și 29 zile magistratură.

D-l Slătineanu poate să fi îmbrățișat cariera magistraturei, dar de sigur că nu e un magistrat de carieră; la etatea de 37 de ani, abia avea 7 ani și 29 zile de magistratură. De aceea nu e de mirat că la 40 de ani trecați se află abia membru de tribunal, probabil decan prin vârstă al judecătorilor tribunalului Ilfov, *deși este doctor în drept din Paris.*

Că această împrejurare îl va fi amărând, că poate nu dânsul ci diferite împrejurări ale vieții l'au pus în întârziere și inferioritate față cu alți colegi de aceeași etate, se poate și nu voesc să o contestez, deși juridicește spre a fi admis un lucru, trebuie dovedit.

Dar ori în ce caz, chiar așa fiind, ce sunt eu, sau ce sunt alți colegi ai mei vinovați, ca să suferim puțin cuviincioasele manifestațiuni ale amărăciunii d-lui I. Slătineanu?

Amărăciunile carierii or ale vieții d-lui Slătineanu nu sunt un motiv ca orfanii să nu se poată bucura de apărarea intereselor lor.

Din anuar văd că d. I. Slătineanu e doctor în drept din Paris. Aceasta explică până la oarecare punct ignoranța d-sale de procedura civilă română pe care o voi arăta mai la urmă, dar nu-l îndrituiește să desprețuiască pe profesorii noștri de drept din țară, care în mic și mai modest lucrează și ei pentru cultivarea științei dreptului. În afară de calitatea de decan, pe care o datorez colegilor mei, cei 25 de ani de profesorat universitar și miile de elevi care au trecut prin Facultatea de drept, actuali magistrați și avocați, 'mi dau dreptul să pretind oarecare deferență din partea oricărui judecător, și mai ales dela acei care sunt la începutul carierii lor, după cum și eu, la rândul meu, datoresc deferența oricărui magistrat, și mai ales vechilor magistrați, care sunt înaintașii mei în știința dreptului.

Ziceam că magistratul dela Ilfov ignorează nu numai datoriile de om cult, dar și regulile procedurii noastre civile.

În adevăr, după art. 95 procedura civilă «Fie care parte *va avea dreptul* a vorbi de două ori», prin urmare invocam un drept acordat de lege de a replică.

În zadar voind să scuze călcarea legii și necuviința subalternului său către mine, președintele secțiunii invocă glăsuirea art. 102 proc. civ., care dă tribunalului dreptul să închidă desbaterile când va socoti o pricină destul de luminată.

Tribunalul nu a putut să se declare luminat și să închidă desbaterile fiindcă mai avea să vorbească și reprezentantul ministerului public, erezii lucrătorului ucis fiind minori.

În afară de aceea, dovadă evidentă că Tribunalul n'a fost luminat, este că a amânat pronunțarea hotărârei peste trei zile, și a cerut părților concluziuni scrise.

E evident însă că afacerile în care tribunalul se poate declara luminat și a lua părților dreptul prevăzut de art. 95 proc. civ., sunt afaceri simple și de minimă importanță pe care le rezolvă stante pede, iar nu acelea pentru a căror hotărâre tribunalul are trebuință *de mai multe zile* și de concluziunile scrise ale părților.

În fine este de observat că, spre a răpi dreptul acordat de art. 95 proc. civ., părților litigante, trebuie să intervină *tribunalul*, iar nu singura voință a unui președinte prea grăbit or prea nervos; art. 102 este foarte clar și categoric în această privință.

Iată tipuri de magistrați, și din nenorocire în capitala țării!

Dacă acești magistrați au curagiul să se poarte astfel cu persoane care au independența, pozițiune și condei, ce trebuie să fie cu bieții noștri colegi dela începutul carierii?

Trebuesc stigmatizați astfel de magistrați, din ferire puțin numeroși.

Căci sunt *magistrați și magistrați!*

Cine nu cunoaște câțiva judecători care au ilustrat Tribunalul Ilfov în ultimii ani, din care unii au părăsit magistratura, alții au fost înaintați la Curte, iar alții astăzi se află încă la tribunal? Mai ales dintre cei înaintați la Curte, cine nu va regreta câțiva președinți pe care i-a câștigat Curtea, dar i-a pierdut tribunalul? Pe atât de competenți și activi pe cât erau de delicați, dacă dreptatea ne face să ne bucurăm de înaintarea lor, dar egoismul ne face aproape să regretăm că am pierdut din fruntea unei secțiuni de tribunal pe cutare eminent și amabil președinte, mai ales când ne gândim că riscăm ca mâine poimâine să vedem înaintat, desigur din cauza vechimei, cine știe ce magistrat ca d. I. Slătineanu.

Cine nu cunoaște încă între capii casațiunei pe un magistrat eminent ca știință, caracter și delicatețe, care ar face onoare magistraturei oricărei țări din lume? Dar, printre membrii Curții de casațiune, și ai Curții de apel București, pe care aproape pe toți îi cunosc personal, câți nu sunt care întrunesc toate calitățile unui adevărat magistrat modern: știință, caracter și delicatețe? Ar trebui poate să numesc și pe cei buni, cum am arătat pe cel rău, dar nu voesc să par lingușitor și în afară de aceasta oricine cunoaște pe magistrații atât de transparent indicați mai sus.

Astfel că, la una din întrebările puse; ce fel de magistrați avem, azi în România? Sunt ei mai pre sus or mai pre jos decât nivelul general al țării? răspund scurt: în general avem magistrați buni; cu mici excepțiuni, acești magistrați prin calitățile lor formează un corp de elită mai pre sus de nivelul general al țării.

* * *

Ce s'a făcut însă pentru magistrați, și ce trebuie să se mai facă?

Ce s'a făcut?

Incontestabil că în ultimii 25 de ani, legiuitorul s'a îngrijit de magistratură și a introdus foarte bune reforme relativ la organizarea magistraturei.

Mai întâi el a întins considerabil inamovibilitatea, dispozițiune înțeleaptă pe care totdeauna, cât am fost profesor de procedură civilă, am susținut-o la cursul meu. Și inamovibilitatea, redusă ce e drept, a întins-o chiar la membrii ministerului public, ceeace incontestabil că este foarte rațional. Reproduc aici, relativ la inamovibilitatea ministerului public, ceeace am scris în alt loc ¹⁾.

¹⁾ I. Tanoviceanu, Curs de procedură penală, București, 9113, pag. 33.

«În adevăr, ce este ministerul public?»

«Dacă este un magistrat cum îl numește legea de organizare judecătorească (art. 2 legea din 24 Martie 1909), atunci el trebuie să fie pus în situațiunea magistraților, pentru care inamovibilitatea se socotește foarte trebuincioasă. Dacă însă nu este un agent al puterii executive, locul său nu este în incinta autorităților judecătorești spre a influența pe magistrați».

Adaog în același sens, cuvintele lui Guizot.

«Magistrații reduși la condițiunea de simpli agenți nu mai sunt magistrați. Autoritatea le lipsește împreună cu demnitatea, fiindcă demnitatea cere libertate»¹⁾.

Și drept concluziune repet cele scrise în procedura penală: «În România avem dar un început de inamovibilitate a ministerului public, care nădăjduim că va continua a se lărgi în viitor»²⁾.

Inutil să argumentez pentru ce cred că e bine ca magistratura să fie inamovibilă; acest lucru astăzi începe să nu mai fie supus discuțiunii.

* * *

Pe lângă inamovibilitate, sau chiar înainte de inamovibilitate, trebuie o bună selecționare la intrarea și la înaintarea în magistratură.

Sub primul punct de vedere, un eminent ministru de justiție, d-l Toma Stelian, a introdus concursul ca mijloc de recrutare a magistraturii: consider această reformă ca foarte bună. De mai bine de un sfert de veac am luptat pe catedră pentru instituirea concursului, care nu numai că va ridica nivelul științific al magistraturii, dar a avut și va avea un efect binefăcător asupra studenților dela Facultățile de drept, fiindcă îi face să muncească cu mai multă sârguință. Concursul a purificat Facultățile de drept de turma numeroasă a mediocrităților, și el va fi un zid puternic pe care nu-l vor putea trece aceia care n'au muncit îndestul pe băncile Facultăților de drept; acolo se va opera o a doua selecționare.

Același ministru de justiție a căutat să îngrădească a tot puternicia ministrului, în ceea ce privește înaintările, instituind consiliul superior al magistraturii. În această privință însă rezultatele n'au fost conforme cu așteptările; înaintările au fost în general, tot atât de arbitrarie, poate chiar și mai mult decât înainte.

În realitate legea înaintării este defectuoasă pentrucă lasă prea multă latitudine; mai ales în țara noastră, trebuia să ne ferim de legi care lasă o largă putere de apreciere fie unei persoane, fie la o colectivitate.

Astfel de exemplu, ca om drept nu pot admite înaintările cu sărituri; valorile trebuiesc răsplătite și încurajate, dar trebuie a păstră o măsură și a ne feri de exagerări.

În afară de aceasta valoarea trebuie dovedită și legiuitorul n'a dat nici o normă spre a recunoaște adevărate valori. Avem normă serioasă pentru intrarea în magistratură, dar nu avem nici o normă pentru înaintarea în erarchia judiciară; înaintarea este însă pentru magistratul de valoare o răsplată meritată și un mare stimulent. Din contră, arbitrarul amărăște pe magistrat și-l desgustă de cariera sa. Cugetați că magistratul are drept misiune să împartă dreptatea, aceasta e ocupațiunea lui de toate zilele, și pe când cerem acestui om să împartă dreptatea, adeseori noi nu ne sfîim cu înaintările să facem cele mai mari nedreptăți, răpind

magistratului unul din cele mai importante drepturi și una din cele mai mari bucurii ale vieții lui. Și atunci magistratul, mai simțitor decât oricare altul în materie de dreptate, fiindcă dreptatea este ocupațiunea vieții lui, adeseori devine sceptic, amărât, răutăcios și uneori chiar nedrept și nedelicat³⁾.

Nu pot, de pildă să știu motivul atitudinii criticabile a d-lui I. Slătineanu către avocați; președintele secțiunii sale mi-a spus mult bine despre dânsul și dacă lucrul e adevărat, iar nu provenit din spirit de colegialitate, de sigur că această purtare este efectul unei amărăciuni sufletești, provocată între altele și din cauza întârzierii înaintării în carieră. Cei amărâți greu își stăpănesc supărarea, și adeseori devin nedrepti și necuviincioși.

Trebuie dar făcut ceva și în această direcțiune, trebuie a reglementa în mod foarte amănunțit înaintările în magistratură.

Eu merg chiar mai departe, și cred că pentru magistratură ar trebui stabilite 3 clase, ca și pentru corpul profesoral. Precum există învățământ primar, secundar și superior, tot astfel trebuie să fie magistrați inferiori, tribunalele și judecătoriile de ocoale, mijlocii, Curțile de apel și superiori, Curtea de casațiune.

La intrarea în magistratură fiind concursul, după 3 ani primii 10 eșiți la concursul de intrare în magistratură și după 5 ani, ceilalți magistrați, vor putea prin concurs să treacă la Curtea de apel în o proporțiune oarecare, de pildă 3 or 4 din 5 la merit, și unul sau doi din 5 la vechime.

La Curtea de casațiune ar fi unul pe vechime, dintre toate curțile cel mai vechiu, și unul pe alegere de către colegii săi din Curtea de apel, având bine înțeles Curtea de apel București, ca cea mai mare, două alegeri iar celelalte Curți de apel una singură. În cât despre președenție, judecătorul cel mai vechiu ar prezida secțiunea de tribunal or de Curte din care face parte, sau s'ar da fiecărei secțiuni dreptul de a alege pe președintele său; iar Curții or Tribunalului întreg dreptul de a alege pe prim-președinte.

Aceste reguli de înaintare ar trebui completate prin dispozițiuni relative la onorariile magistraților.

Onorariile trebuie să fie după grade și cu gradațiuni ca și ale învățământului.

Cu toate că, după părerea mea, ar trebui redus considerabil numărul magistraților, și în schimb a le mări în mod considerabil onorariile, dar cel puțin deocamdată cred că onorariile magistraților ar trebui să fie: 500 lei pe lună magistrați inferiori, 1000 cei mijlocii și 2000 cei superiori. Cu cele 4 gradațiuni care li s'ar da, ar putea ajunge la 800 lei magistrați inferiori, 1600 cei mijlocii și 3200 cei superiori.

Idealul însă la care va trebui să ajungem în această privință va fi ca onorarele magistraților să fie mult mai mari, ajungând până la 5000 lei pe lună pe magistrați superiori vechi, 3000 pe cei mijlocii și 1500 pe cei inferiori. Cu modul acesta vom putea atrage cele mai mari valori ale științei juridice în sânul magistraturii, iar baroul va avea numai ceea ce nu va putea intra în magistratură⁴⁾.

Mi se pare normal ca magistratura să fie superioară baroului, fiindcă e normal ca aceia care hotărăsc să fie

³⁾ Un excelent articol relativ la figurile și neajunsurile înaintărilor judecătorești în țara noastră a fost publicat în No. 9/915 al acestei reviste.

⁴⁾ Asupra măririi retribuțiunii funcționarilor vezi și articolul d-lui Al. S. I. Sturza în Dreptul an. XLII (1913) din 8 Dec. 1913

¹⁾ Guizot. De la peine de mort. 1822, p. 149.

²⁾ I. Tanoviceanu, op. cit., No. 53; pag. 40.

superiori celor cari discută. Avocatul e un auxiliar al justiției, principalul însă mădular al justiției este judecătorul care nu trebuie să fie inferior auxiliarului său. Avocatul, după părerea mea nu trebuie să fie, ca astăzi, un preparator al hotărârii pe terenul juridic și de fapt; el trebuie numai prin studierea faptelor să ajute pe judecător la darea soluțiunii juridice a conflictului.

Sunt două sisteme în privința organizării magistraturii: sistemul francez, putem zice european, cu mulți judecători, între care foarte puțini aleși, și rău plătiți ca ori și care alți funcționari, și sistemul englez, cu foarte puțini judecători, toți excelenți și foarte bine plătiți. Între aceste două sisteme, e afară din orice îndoială că sistemul englez este cu mult mai bun.

Mulțimea nu e intelectuală, ci emotivă, iar la judecăți se cere inteligență și nu emoțiuni. Zece judecători mediocri, nu pot să dea o hotărâre mai bună decât trei or decât chiar un singur judecător eminent, fiindcă în caz de judecată, sau de orice operațiuni intelectuale, forțele nu se superpun ci se alătură. După cum oricâți nebuni s'ar adună la sfat, ei nu pot să formeze o minte întreagă, tot astfel oricâte inteligențe inferioare s'ar adună, ele nu pot să egaleze opera unei inteligențe superioare or a unui geniu.

Iată pentru ce doresc și nădăjduiesc că, în viitor ne vom îndrepta și noi spre sistemul englezesc al judecătorilor puțin numeroși dar foarte bine plătiți, părăsind sistemul judecătorilor numeroși dar rău plătiți. Nicăieri mai mult decât în această materie, nu se poate mai bine aplica principiul puțin dar bun.

Aci e de dorit ca magistrații să fie toți buni, unul și unul; nu trebuie să se mai poată zice că: *sunt magistrați... și magistrați*.

Mi-amintesc că acum câțiva ani un avocat critica foarte violent apucăturile unor magistrați pe care îi califică «Magistrați autocrați¹⁾». Un an mai târziu, îi răspundea în aceeași revistă²⁾ un magistrat eminent, d-l C. Șt. Bosie, apărând pe colegii săi de acuzațiunile ce li se aduceau. Cu multă dreptate adeseori, și cu mult spirit totdeauna, asupra fiecărei acuzați aduse magistraților, d-l Bosie arată că criticile sunt mai mult efect de prismă prin care se judecă magistrații, decât de starea adevărată a lucrurilor. Avocatul acuzator vorbea dincoace de bară, și de aci lucrurile privesc la aspect diferit de acela pe care îl arată magistratul care vorbea dincolo de bară și care explică multe lucruri care nu sunt știute or pricepute dincoace de bară.

Mai departe din apărător transformându-se în acuzator, magistratul arată că multe din pretinsele greșeli ale colegilor săi, au isvorul dincoace de bară, fiindcă și aci se comit greșeli.

Illicios intra muros peccatur et extra.

Nu ne e în gând să combatem apărarea atât de meritorie, și în mare parte întemeiată a d-lui Bosie, însă nu e mai puțin adevărat că și acuzarea are oarecare temei.

Fiindcă sunt *magistrați... și magistrați!*

Interesul însă ar fi ca magistrații răi să nu existe sau să fie cât se poate de puțini.

În zadar se opun avocații răi, magistraților răi; comparațiunea nu e potrivită. Un avocat rău, fie ca știință, fie ca delicateță, e în mare parte rău pentru el, fiindcă lumea îl ocolește și evită să-l ia în procese, pe când judecătorul rău nu poate fi înlăturat și el cauzează adeseori mari nenorociri justițiabililor.

Trebuie dar să avem mai multă grijă ca să înlăturăm pe magistrații răi, decât ca să nu avem avocați răi. Pentru aceasta trebuie să facem viața magistraților plăcută, să înlăturăm după putință toate grijile și toate ispitele vieții lor. Magistratul în viața lui privată, ca și în cea publică, trebuie să plutească în sfere senine, pentru ca gândul lui să nu fie nici odată turburat, ci totdeauna să muncească în liniște pentru binele public, dând dreptatea aceloră căroră li se cuvine.

Avem în general, mai exact vorbind în marea majoritate magistrați buni; ca român aș dori să avem numai magistrați buni. Și sper că, dacă vom continua reformele făcute în ultimii ani relative la organizarea magistraturii, în sensul pe care l-am indicat, vom ajunge la rezultatul dorit.

I. TANOVICEANU

Un răspuns d-lui Ion Eftimopol

În *Curierul Judiciar* No. 6 din 25 Ianuarie 1915, D-l Ion Eftimopol expune părerea D-sale relativă la timbrul de ajutor de 10 bani, ce trebuie aplicat conform art. 23 lit. d, al. 4 din legea specială promulgată prin Monitorul Oficial No. 217 din 24 Decembrie 1914 și care e următorul:

«Acelaș timbru special de 10 bani se va aplica pe lângă timbrele fiscale existente, asupra chitanțelor de expediere a bagajelor pe căile ferate, asupra fractelor, asupra borderourilor de bancă și asupra oricărui act, chitanță sau factură, asupra căroră azi, conform legii timbrului se aplică timbrul mobil de 30 bani și 10 bani», să se aplice numai la acele acte, cari sunt explicate prin acest articol nu și asupra petițiilor adresate către autoritățile publice.

Aceasta o deduce D-sa din faptul că după cuvintele: asupra oricărui act, din articolul de mai sus, legiuitorul a adăugat, între virgule, cuvintele chitanță sau factură, cari cuvinte sunt considerate de D-sa ca explicative și limitative a cuvântului act, iar nu enumerative cum înțeleg alți și cum de altfel trebuie să se înțeleagă.

Dacă legiuitorul ar fi înțeles numai acele acte cari sunt enumerate în acest articol, era foarte natural să nu mai adauge cuvintele: asupra oricărui act.

O dovadă mai e că și Ministerul de Finanțe a înțeles tot așa că la orice act să se aplice acest timbru de ajutor de 10 bani, căroră azi conform legii timbrului li se aplică timbrul mobil de 10 sau 30 bani. În acest sens Ministerul a publicat chiar o înștiințare prin Monitorul Oficial No. 224 din 9 Ianuarie 1915 în care se explică foarte clar asupra căror acte trebuie aplicat timbrul de ajutor de 10 bani, printre cari enumără și *petițiunile adresate autorităților publice cum și citațiile sau citulele ce se fac la judecătoriile de ocol precum și dovezile de predarea lor*.

Credem dar că părerea D-lui I. Eftimopol, este cu totul greșită.

IOAN DUȘAN

Constanța

¹⁾ *Curierul Judiciar*, 1912, No. 44.

²⁾ *Curierul Judiciar*, 1913, No. 42.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 23 Iunie 1914

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Constantin P. Iorgulescu cu Maria Al. Calimachi și Vernescu

Perimare. — Indivizibilitatea instanței — Cazul când numai perimarea cerută de o parte intimată, profită și celorlalte părți intimat. — (Art. 257 pr. civ.).

In materie de perimare, instanța este indivizibilă în sensul că perimarea cerută și obținută de către una din părți, profită și celorlalte părți legate între ele prin o obligațiune nedivizibilă, fie din cauza obiectului convenției, fie din cauza stipulațiunei părților contractante.

Prin urmare, când instanța de fond decide că perimarea unui apel obținută de unul din intimati profită și celorlalți intimati, ale căror interese sunt contrarii, săvârșește un exces de putere și aplică greșit altd textul art. 257 pr. civ., cât și principiile relative la efectele perimării.

Decizia 371/914. — Casată, în urma unei divergențe și după recursul făcut de C. P. Iorgulescu, decizia No. 48/912 a Curței de apel Galați s. II, dată în proces cu Maria Al. Calimachi și altul.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Brăescu din partea recurentului și pe d-nii avocați Polizu, Barozzi și Algiu din partea intimatului, cum și pe d-l Procuror-general Sc. Popescu în concluziuni pentru respingerea recursului;

Deliberând,

Asupra motivului de casare tras din exces de putere și greșită interpretare a art. 257, 258 și 329 din procedura civilă:

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs cum și din aceea cu No. 41 din 1910, pronunțată de Curtea de apel din Galați, secția II, se constată că N. T. Iarca, fostul arendaș al moșiilor Turbureasca-Sărăndireasca și Valea Rații din județul Buzău, proprietatea defunctului G. D. Vernescu, a chemat în judecată pe noal arendaș, recurentul C. P. Iorgulescu, spre a-i plăti valoare unor ecarete ce făcuse pe acea moșie pe timpul când era arendaș, cum și daune interese; că, Iorgulescu a făcut la rândul său o cerere reconvențională, în contra reclamantului Iarca, spre a-i plăti daune prin faptul că a ținut ocupate cinci pogoane de pământ cu acele construcțiuni cum și o cerere de chemare în garanție în contra proprietarului Vernescu spre a-i plăti ceea ce va fi condamnat către reclamantul Iarca, cum și daune provenite din faptul că nu i-a pus la dispoziție să se folosească de ecaretele aflate pe moșiile arendate; că, tribunalul R.-Sărat, judecând aceste acțiuni, prin sentința No. 160 din 1905, le rezolvă astfel: admite în parte acțiunea intentată de N. T. Iarca, și obligă pe C. P. Iorgulescu să-i plătească 8.000 lei, din care 5.000 lei, valoarea construcțiunilor și 3.000 lei daune, cauzate prin faptul că l-a împedit să se servească de acele construcțiuni; admite în parte cererea convențională făcută de Iorgulescu, și obligă pe Iarca să-i plătească 1.000 lei daune; admite în parte și cererea de chemare în garanție și obligă pe moștenitorii lui G. D. Vernescu, intimatii Maria Al. Calimachi și C. G. Vernescu, să plătească lui Iorgulescu 8.000 lei, ce acesta fusese obligat să plătească lui Iarca, cum și 2.000 lei daune pentru că nu i-a pus la dispoziție ecaretele spre a se folosi de ele;

Că, toate părțile fiind nemulțumite pe această sentință, au declarat apel în contra ei și Curtea pentru o mai bună administrațiune a justiției a întrunit judecarea acelor trei apeluri;

Că, apelanții Iarca și Iorgulescu, după mai multe amânări, neglijând să mai dea curs apelurilor lor, C. G. Vernescu a cerut la 26 Ianuarie 1910, perimarea

acelor apeluri; că, mai târziu, la 13 Februarie același an, Iorgulescu cere să se pună termen de judecată în apelul său și în același timp cere și el perimarea apelului lui N. T. Iarca; că, la 8 Aprilie 1910, termenul fixat pentru judecarea acestor cereri de perimare, Curtea de apel prin decizia No. 41 admite cererile făcute de C. G. Vernescu, și în consecință declară perimat atât apelul făcut de N. T. Iarca, cât și apelul lui C. P. Iorgulescu și în același timp admite și cererea făcută de Iorgulescu, și în consecință declară perimat și față de acesta apelul lui N. T. Iarca;

Că, cu ocazia judecării acestor cereri de perimare Iorgulescu a cerut în subsidiar ca Curtea de apel să decidă că perimarea apelului său, cerută de C. G. Vernescu, profită numai acestuia iar nu și celorlalte părți din proces, iar Curtea de apel prin deciziunea menționată cu No. 41, a rezervat în mod formal judecarea acestei cereri hotărând să o judece atunci când va judeca cererea lui Iorgulescu de redeschidere a apelului său;

Având în vedere că, la termenul de 13 Aprilie 1912, fixat pentru judecarea apelului lui Iorgulescu, în urma cererii de redeschidere ce făcuse cum și pentru judecarea apelurilor chemaților în garanție, C. G. Vernescu și Maria Al. Calimachi, Curtea de apel examinează în primul rând cererea de redeschidere a apelului lui Iorgulescu, și decide că perimarea acestui apel, pronunțată prin decizia No. 41 din 1910, după cererea lui C. G. Vernescu, profită tuturor părților din proces, astfel că sentința No. 150 din 1905 a tribunalului R.-Sărat, a dobândit autoritate de lucru judecat față de Iorgulescu, și în consecință îi respinge apelul ca perimat față de toți intimatii și deci față și de Iarca iar în ce privește apelul făcut de chemații în garanție, Curtea de apel îl judecă în fond și-l admite în parte, reducând condamnatiunea lor către C. P. Iorgulescu la suma de 2.000 lei, cu titlu de daune;

Considerând că din cele mai sus expuse, rezultă că acest recurs este bine introdus în contra acestei din urmă deciziuni cu No. 48 din 13 Aprilie 1912, a Curței de apel din Galați, de oarece prin această decizie Curtea de apel a rezolvit chestiunea care formează obiectul motivului de casare și anume dacă apelul lui Iorgulescu este perimat și față de N. T. Iarca reprezentat azi prin intimatul Dr. G. Iarca; că astfel fiind, mijlocul de apărare invocat de intimati prin care tind la inadmisibilitatea recursului, întrucât trebuia îndreptat în contra deciziei anterioare cu No. 41 din 1910, este neîntemeiat și cătă să fie respins;

Considerând că Curtea de apel pentru a declara perimat apelul lui Iorgulescu și față de Dr. G. Iarca, motivează că din scopul urmărit de legiuitor prin înființarea perempțiunii, din principiul de drept că atunci când mai multe persoane cu același interes, fiecare din ele este presupusă că are un mandat tacit din partea celorlalte pentru a le face condițiunea mai bună, cum și din termenii art. 257 pr. civ., rezultă că instanța este indivizibilă și perempțiunea o stinge în întregime iar nu numai în parte, așa că un apel, odată perimat, avea perimare profită tuturor părților interesate care au figurat în proces, iar nu numai acelor care au cerut-o; că, deci, conchide Curtea de apel, a admite că apelul lui C. P. Iorgulescu, în care celelalte părți figurează ca intimati și cu interes comun ca el să fie respins, să fie considerat față de C. G. Vernescu, ca și cum n'ar fi existat, iar față de ceilalți să aibă încă ființă și să producă efectele sale juridice, este a nesocoti sus arătate regulile de drept;

Considerând că instanța în materie de perimare este indivizibilă în acest sens că perimarea cerută și obținută de către una din părți profită și celorlalte părți, legate între ele printr-o obligațiune nedivizibilă, fie din cauza obiectului convenției, fie din cauza stipulațiunei părților contractante;

Că, în adevăr, în acest caz nu se poate concepe ca instanța să fie perimată față de una din părți și în același timp să nu fie perimată față de celelalte părți,

care pot să cadă în apărările lor și să fie obligate a suporta cota parte din pretențiunile reclamantului, nefiind cazul obligațiunei indivizibile care să se opună la o asemenea soluțiune;

Considerând că, în speță, numai din împrejurarea că în apelul făcut de C. P. Iorgulescu, figură ca intimat și Dr. G. Iarca, alături de C. G. Vernescu, nu se poate deduce că primarea acelui apel, cerută și obținută de acesta din urmă, urmează să profite și intimatului Iarca, căci comunitatea de interese între ei, nu poate rezulta numai din împrejurarea că și unul și celalt intimat ar fi avut interes să se respingă apelul lui Iorgulescu; că, citarea mai multor persoane ca intimati într'un apel, nu constituie numai prin ea însăși o dovadă indiscutabilă că interesele lor sunt comune;

Că, aceasta se învederează mai cu seamă în cazul când toate părțile protivnice au fost nemulțumite pe hotărârea primei instanțe și au făcut apel în contră-i. așa încât în fiecare din acele apeluri, figurează alături ca intimati celelalte părți, desi interesele lor pot fi contrarii cum este cazul în speță;

Că, în adevăr, deși în apelul făcut de C. P. Iorgulescu figurează ca intimati dr. G. Iarca și C. G. Vernescu, însă este evident că interesele lor sunt contrarii, de oarece C. G. Vernescu, fiind chemat în garanție de Iorgulescu spre a-i plăti ce va fi și el obligat să plătească reclamantului Iarca, este netăgăduit interesul lui Vernescu ca acesta din urmă să cadă în pretențiunile sale;

Că, prin urmare, apelul lui Iorgulescu care privea apărarea în contra acțiunei lui Iarca, cererea reconvențională contra lui Iarca, cât și cererea de chemare în garanție a lui G. Vernescu fiind perimat de către C. G. Vernescu, adică în ce privește cererea de chemarea sa în garanție, apelul rămâne în ființă spre a fi judecat în ce privește atât apărarea în contra acțiunei lui Iarca cât și cererea reconvențională îndreptată în contra lui Iarca;

Că, instanța de fond decidând că primarea apelului făcut de C. P. Iorgulescu, obținută după cererea lui C. G. Vernescu, profită și lui G. Iarca, a comis un exces de putere și a aplicat greșit, atât textul art. 257 pr. civ., cât și principiile relative la efectele perempțiunei;

Considerând că în ce privește pe chemații în garanție C. G. Vernescu și Maria Calimachi, recurentul nu a formulat nici un motiv de casare și nici nu a pus vr'o concluziune în contra lor înaintea acestei înalte Curți, astfel că primarea apelului lui C. V. Iorgulescu față de această este bine admisă și decizia instanței de fond, în această privință, cată să-și producă efectele sale;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Tribunalul Ilfov s. II, c. c.

Audiența dela 4 Noembrie 1914

Președenția d-lui Gr. Pherechide, Președinte

Sentința Civilă No. 618

Eugenia Dinescu, în calitate de tutoare a minorului N. Berha
cu Ecaterina Berha

Act de ipotecă.—Acțiune în anulare.—Smintire de minte.—Art. 449 c. civ. Dovedirea smintirei în momentul precis al facerii actului. Dovada în sarcina reclamantului.

Cel care reclamă trebuie să dovedească anume că în momentul facerii actului persoana nu era sănătoasă la minte, căci faptul că cineva a fost bolnav la minte la două momente date nu este de natură a stabili că în tot intervalul de timp ce a curs între aceste momente a fost mereu lipsit de rațiune, fără nici un moment lucid în care el să fi putut să-și manifeste voința în mod valabil.

S'au ascultat D-nii avocați Titu Popovici și Ath. Dumitrescu în susținerea acțiunei și D-nii avocați N.

Mitescu și I. Gr. Periețeanu din partea părții în combateri.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea introdusă de către d-na Eugenia Dinescu, în calitate de tutoare legală a minorului Nicolae N. Berha, cu petițiunea înregistrată la No. 8361/912, prin care cheamă în judecată pe d-na Ecaterina Berha, mama defunctului N. Berha, tatăl sus numitului minor, pentru a se declara nul actul de ipotecă autentificat de tribunalul Ilfov secția de Notariat la No. 64/909 și înscris sub No. 15/909 de zisul tribunal și sub No. 188/909 de tribunalul Covurlui, act intervenit între părata ca creditoare și defunctul N. Berha ca debitor pentru motivele: 1) Că defunctul N. Berha, atât înaintea facerii actului de ipotecă cât și ulterior, nu era în stare de ași da seama de ceiace face, fiind în stare de demență; 2) Că d-na Ecaterina Berha nu a numărat nici un ban din suma prevăzută în act ca împrumutată;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale părților, actele prezentate, actele dela dosar, interogatoriul luat atât reclamantei cât și părâtei, deposițiunile martorilor ascultați sub prestare de jurământ și actul medical al d-lui dr. expert Obreja;

Având în vedere că, în principiu, orice persoană este presumată capabilă de a face orice fel de acte din acele prevăzute de lege cât timp nu este declarată incapabilă;

Având în vedere că, pe temeiul acestui principiu, acela care, nefiind pus sub interdicție, subsemnează un act, este presupus ca l'a făcut cu plenitudinea facultăților sale mintale, însă această prezumțiune se poate dărâma de cel care are interes, dacă va stabili în justiție că consimțământul celui ce a semnat actul nu a fost valabil, din unul din motivele pentru care un consimțământ este viciat, în speță că N. Berha eră smintit la minte;

Având în vedere că în asemenea caz, cel care reclamă trebuie să dovedească reclamațiunea sa, prin urmare trebuie să dovedească anume că în momentul facerii actului persoana nu eră sănătoasă la minte, căci faptul că cineva a fost bolnav la minte la două momente date, nu este de natură a stabili că în tot intervalul ce a curs între aceste momente, a fost mereu lipsit de rațiune, fără nici un moment lucid în care el să fi putut să-și manifesteze voința în mod valabil;

Că, dar, în cazul de față nu este suficient ca reclamanta să pretindă că N. Berha suferea de slăbirea minții înainte și după facerea actului de ipotecă, ci trebuie să dovedească că chiar la data actului nu putea să-și manifeste voința din cauza lipsei de discernământ;

Având în vedere că reclamanta a cerut și tribunalul prin jurnalul cu No. 9603 din 1912 a admis proba cu martori spre a dovedi că defunctul Nicolae Berha în momentul confecționării actului de ipotecă a fost lipsit de consimțământ prin demență;

Având în vedere că reclamanta administrând proba cu martori în cauză nu au putut stabili demența defunctului N. Berha la data facerii actului de ipotecă atacat în nulitate;

Având în vedere că dovada cea mai puternică cum că Nicolae Berha era în întregimea facultăților sale mintale în momentul confecționării actului, este procesul-verbal de autentificare din care se constată că s'a citit actul din cuvânt în cuvânt în auzul părților care a declarat că este al lor, făcut cu consimțământul lor și din libera lor voință;

Având în vedere și raportul de expertiză medicală al d-lui doctor Obreja, care conchide categoric că actul nu conține alterațiuni de scriere, doveditoare că este opera unui dement atins de paralizie generală, astfel cum s'a pretins de reclamantă;

Având în vedere de altă parte că părâta a produs o serie de acte din care se dovedește până la evidență, că Nicolae Berha dela data scoaterii sale de sub administrațiunea provizorie și până la data decesului, prin raporturile sociale, prin actele pe care le-a săvârșit publicamente, prin administrarea averii sale, s'a comportat ca un om întreg la minte, și care își dă perfect seama de ceea ce face;

Că astfel fiind, pe deoparte, nefăcându-se de reclamantă dovadă că Nicolae Berha era smintit la minte în epoca facerii actului de ipotecă, iar din probele administrate de părâtă și din actele mai sus menționate, făcându-se dovadă de starea lucidă a lui Nicolae Berha în momentul confecționării actului de ipotecă, urmează deci a se respinge acțiunea ca neîntemeiată.

Având în vedere că părâta a efectuat cheltueli de judecată și expertiză, și tribunalul apreciind fixează, suma de lei două sute;

Pentru aceste motive, respinge.

(ss) **Gr. Pherechide, I. Slătineanu**

Grefier, (s) *N. Christescu*

ADNOTAȚIE. — Soluția dată de tribunalul Ilfov s. II prin sentința pe care o publicăm — lăsând la o parte toate celelalte considerațiuni de fapt și de drept existente în speță — e cât se poate de juridică și conformă cu jurisprudența noastră constantă. Atunci când, potrivit dispozițiilor art. 449 c. civ., se admite ca, după moartea unei persoane, să se facă dovada alienații mintale, această dovadă nu poate purta de cât asupra *momentului precis* când s'a întocmit actul defăimat, conform dreptului comun. Această soluție e cu atât mai imperioasă la noi, cu cât în legislația română e aplicabilă chiar pentru actele săvârșite anterior cererei de punere sub interdicție — acte în privința cărora legiuitorul francez a stabilit o importantă excepție dela dreptul comun, facilitând astfel mijlocul de anulare. În adevăr, legiuitorul român, în preocuparea sa de a pune stavilă proceselor temerare, menite să rascolească trecutul unui mort, a eliminat art. 503 din codul civil francez care spune: «*Les actes antérieures à l'interdiction pourront être annulés si la cause de l'interdiction existait notoirement à l'époque où ces actes ont été faits*». Legiuitorul, la noi, eliminând art. 503 din codul civil francez a voit să-și manifeste și mai bine intenția de a nu înlesni în nici un chip procesele având de scop anularea actelor săvârșite de un mort, sub cuvântul că ar fi fost atins de alienație mintală. Această soluție, determinată de pericolul pe care l'ar ocasiona o largă administrare a probei testimoniale în afaceri în cari abuzurile s'ar putea comite fără posibilitate de control — e de altfel în armonie cu principiile medicale referitoare la

demență. Demența, în special demența paralizică (paralizia generală progresivă), este o *afecțiune intermitentă*, susceptibilă de remisiuni complete, definitive chiar. «*Il existe enfin,—spune Charcot vorbind despre demența paralizică,—des rémissions complètes. On en a vu de temporaires. Mais peut-il y en avoir des définitives? En d'autres termes, la paralysie générale est-elle susceptible de guérison? Divers auteurs le pensent (Ferrus, Billod, Bonnefous etc., 14 auteurs); dans quelques cas, la guérison serait intervenue à la suite de grandes purgations. Toutefois on a objecté que les prétendues guérisons pourrait bien se rapporter à des faits de pseudo paralysies générales*». Charcot, Bouchard et Brissaud, *Traité de Médecine*, Tom. VI p. 1046). Și mai departe: «*sous le nom de pseudo-paralysies générales on a décrit des affections cérébrales reconnaissant plusieurs origines différentes susceptibles par le groupement des symptômes auxquelles elles donnent naissance de simuler si parfaitement la paralysie générale qu'on ne les en distinguerait guère que par leur curabilité. Telles seraient: la pseudo-paralysie générale syphilitique*. (Charcot, op. cit. p. 1049).

Legiuitorul român a fost și nu putea să nu fie preocupat de *posibilitatea existenței intervalelor lucide*. «Faptul că o persoană al cărui act se cere a fi anulat—spune distinsul nostru jurisconsult d. Alexandresco—a fost nesănătoasă la minte în două momente, chiar apropiate unul de altul, nu dovedește încă, că în timpul intermediar a fost smintită». (Alexandresco, III, p. II ed. II, p. 70). Tot astfel s'a pronunțat și Curtea de apel din Galați s. II, prin următorul considerant al deciziuni sale din 20 Septembre 1902: «Considerând că în asemenea caz, cel care reclamă trebuie să dovedească reclamația sa, prin urmare trebuie să dovedească anume că *în momentul facerii actului* testatorul nu era sănătos la minte, căci faptul că un individ a fost bolnav la minte la două momente date nu este de natură a stabili că în tot intervalul ce a curs între aceste momente a fost mereu lipsit de rațiune, fără nici un moment lucid în care el să fi putut să-și manifeste voința». (Dreptul, No. 64/902; vezi și Decizia Inaltei Curți de Casație s. I. No. 388/1880, B. 1880, p. 376; v. deopotrivă: Trib. Ilfov s. III No. 360/913 și Curtea de apel București s. I, Dec. No. 204/913 ambele nepublicate). În sfârșit, d. Nacu, în tratatul său de drept civil, spune: «Orice act pentru ea să fie valabil trebuie să existe voința și prin urmare actele făcute de către un nebun, chiar înaintea de interdicție, dacă se va dovedi că ele sunt făcute la o epocă în care în adevăr era cuprins de nebunie, vor fi nule dar nule absolut; pe când chiar nebun fiind dacă actul s'ar fi făcut

într'un interval lucid ele rămân valabile. Prin urmare are să se vadă în fapt dacă în momentul când s'a făcut actul acela era sau nu nebun și chiar de fusese nebun dacă era sau nu în momente lucide, fapte lăsate la aprecierea judecătorului (Nacu. I, p. 698).

Tribunalul Ilfov s. II, prin sentința sa, examinând însăși actul defăimat atât din punctul de vedere al fondului cât și al formei, a ținut de o potrivă seamă de principii juridice și medicale ce cărmuesc materia, deoarece, pe de o parte e de doctrină și jurisprudență că smintirea poate să rezulte din însăși conținutul actului când el cuprinde stipulații ridicole, imposibile sau cinice. (Demolombe, VIII, p. 668; Cas. rom. s. I, 1889, cod. Cristescu sub art. 449, No. 15 etc. etc.); pe de altă parte paralizia generală progresivă sau demența paralică e o afecțiune care se caracteriză prin tulburări somatice: tremurături și incoordonări motrice, ce se manifestă mai ales în graiul și scrierea pacientului. Aceste tulburări sunt atât de caracteristice în cât nu lipsese nici

odată și stabilesc diagnosa. «*C'est par les désordres de l'écriture que le trouble se traduit de la façon la mieux appréciable, et à un point tel que l'aspect d'une signature permet parfois à lui seul d'établir le diagnostic: Toutefois l'écriture est altérée, non seulement en raison des troubles moteurs, mais encore en conséquence des désordres psychiques auxquels sont dus les oublis des mots et des lettres, les répétitions, les fautes d'orthographe, les ratures... Le tremblement et l'incoordination entraînent, pour leur compte, l'inégalité et le non-parallélisme des lignes et surtout l'irrégularité des lettres dont les traits sont brisés, tremblés, surtout dans les jambages les plus longs comme on le voit bien dans la figure que nous donnons ci dessus*». (Charcot et Bouchard, op. cit. p. 1038).

În speța fiind vorba de un act scris în întregul lui de defunct, examenul grafic al actului se impunea din toate punctele de vedere, și sentința tribunalului Ilfov s. II, pe care o publicăm, constituie o interesantă pagină juridică.

IPER.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul Ministerul Domeniilor prin d-l avocat G. Stoinescu.
Intimatul A. Fondianer prin d-l avocat M. Valerian.

Perimare. — Act întreruptiv. — Jurnal de amânare fără termen prin care se pune obligație apelantului a depune și taxa din nou a apelului. — Cerere de fixare de termen cu plată de citații fără a se depune și taxa apelului. — Dacă acest fapt întrerupe cursul perimării. — Art. 257 și 93 pr. civ.

Dacă în jurnalul prin care se amână cercetarea apelului fără termen pentru neplata taxelor pentru citațiuni, se prevede și obligația pentru apelant de a plăti o nouă taxă de introducerea apelului întrucât apelul fusese amânat de trei ori de comun acord, singura cerere la redeschiderea dosarului cu plată de citațiuni fără să se plătească și taxa de introducerea apelului, este suficientă pentru a dovedi deligența apelantului de a continua judecarea procesului și deci, de a întrerupe cursul perimării, independent de depunerea taxei de apel, taxă care se poate depune chiar în ziua fixată pentru judecarea apelului. (Cas. secția I, decizia No. 426 din 23 Septembrie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. de apel Buc. s. I, No. 162/913).

CASATIE S. II

Recurentul Dincă Tatu ș. a. prin d-l avocat E. Economu.
Ministerul Public prin d-l Procuror N. I. Zanfirescu.

Probe. — Materie corecțională. — Depoziții de martori dela instrucție. — Admisibilitate.

La instanțele corecționale, procedura nefiind esențial

și exclusiv orală, aceste instanțe pot să se întemeieze și pe depozițiile scrise ale martorilor ascultați la instrucție, fără ca hotărârea lor să fie atinsă de nulitate din această cauză (Cas. II, decizia penală No. 2726 din 5 Noembrie 1914, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței tribunalului Dolj s. II, No. 847/914).

CASATIE S. III

Recurentul Minist. de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.
Intimatul Victor Crășescu Basarabeanu ș. a. prin d-l avocat Davis.

Timbru și înregistrare. — Pensie alimentară constituită benevol cu ocazia divorțului. — Dacă e supusă la taxa de înregistrare. — Art. 64 litera h din legea timbrului.

Dacă este adevărat că pensiunile alimentare acordate de justiție soției în caz de divorț sunt scutite de taxele de timbru și de înregistrare, ele nefiind liberalități, ci adevărate obligațiuni impuse de judecată soțului în condițiuni anume prevăzute de lege, scutirea de care ele se bucură de drept prin însuși acest caracter al lor, nu poate fi extinsă pe cale de analogie și la pensiunile alimentare constituite în mod benevol sub formă de rente și având caracterul unor liberalități cari cad sub aplicațiunea legii timbrului. (Cas. s. III, No. 304 din 27 Octombrie 1914, prin care s'a casat sentința tribunalului Prahova s. III, No. 59/914).